

Náhrada škody

Ustanovení § 2 odst. 2 písm. c) zákona č. [262/2017](#) Sb. o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže představuje transpozici čl. 6 odst. 5 Směrnice, podle které mohou vnitrostátní soudy zpřístupnění informace nařídit až poté, co orgán pro hospodářskou soutěž ukončil řízení přijetím rozhodnutí či jinak (tzv. zpřístupnění důkazu na „šedé listině“), což platí i pro informaci, kterou vypracovala fyzická nebo právnická osoba výslovně pro řízení orgánu pro hospodářskou soutěž. Skutečnost, že vnitrostátní orgán pro hospodářskou soutěž přeruší správní řízení, nelze považovat za „jinak“ provedené ukončení správního řízení tímto orgánem, i kdyby takové přerušení bylo odůvodněno zahájením řízení Komisí. Tedy přeruší-li vnitrostátní orgán pro hospodářskou soutěž jím zahájené správní řízení z důvodu, že Komise zahájila řízení podle kapitoly III nařízení č. 1/2003, nelze tuto skutečnost považovat za ukončení správního řízení tímto orgánem „přijetím rozhodnutí či jinak“ ve smyslu tohoto ustanovení. Z hlediska posouzení rozsahu informací, které nemohou být zpřístupněny v průběhu řízení vedeného orgánem hospodářské soutěže, ze znění čl. 6 odst. 5 směrnice 2014/104, ve spojení s bodem 25 jejího odůvodnění, zcela jednoznačně vyplývá, že se dočasná ochrana podle tohoto ustanovení netýká žádné informace, která byla pro účely takového řízení předložena výslovně, spontánně či na žádost orgánu pro hospodářskou soutěž, nýbrž pouze informací zvláště vypracovaných pro účely řízení zahájeného tímto orgánem. (důvěrnou informaci chráněnou povinností mlčenlivosti podle uvedeného ustanovení, kterou lze zpřístupnit podle § 15 odst. 4 tohoto zákona nejdříve po právní moci rozhodnutí orgánu ochrany hospodářské soutěže o ukončení správního řízení (tzv. zpřístupnění důkazu na „šedé listině“), není jakákoli informace, která byla pro účely takového řízení předložena, nýbrž pouze informace za tím účelem zvláště vypracovaná).

Sama skutečnost, že soud rozhoduje o zpřístupnění důkazního prostředku v rámci řízení o náhradě škody způsobené omezováním hospodářské soutěže, jež je vedeno vůči stejným účastníkům, neodpírá tomuto postupu podobu zvláštního řízení, jež se kromě občanského soudního řádu řídí předpisy zákona o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže (§ 34 a § 35 zákona o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže).

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky č.j. 23 Cdo 616/2020-795 ze dne 28.3.2023)

Nejvyšší soud rozhodl ve věci žalobkyně RegioJet a.s., se sídlem v B., zastoupené JUDr. O.D., advokátem se sídlem v B., proti žalované České dráhy, a.s., se sídlem v P., zastoupené JUDr. K.M., LL.M., advokátem se sídlem v P., za účasti České republiky - Ministerstva dopravy, se sídlem v P., o zaplacení částky 716.977.278 Kč s příslušenstvím, vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 32 Cm 23/2015, o dovolání žalované proti usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 29. 11. 2019, č. j. 3 Cmo 79/2018-569, tak, že dovolání se zamítá.

Z odůvodnění:

I. Dosavadní průběh řízení

1. V průběhu řízení o věci samé se žalobkyně návrhem ze dne 11. 10. 2017 domáhala zpřístupnění dokumentů dle § 10 a násl. a § 18 zákona č. [262/2017](#) Sb., o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže (dále jen „zákon o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže“). Žalobkyně navrhla zpřístupnit dokumenty:

I. u nichž se domnívá, že jsou pod kontrolou společnosti České dráhy, a.s.

A)

- položkové výkazy vlakového spoje SC Pendolino na trase Praha - Ostrava za období let 2010 až 2014,

- položkové výkazy pro komerční linku Ex1 (úsek Praha - Ostrava) společnosti České dráhy, a.s. za období let 2010 až 2014,

- položkové výkazy objednávaných linek Ex1 (úsek Ostrava - státní hranice) a Ex2 společnosti České dráhy, a.s. za období let 2010 až 2014,

a dále

B)

- čtvrtletní výkazy žalované o veřejné drážní osobní dopravě za období počínaje 3. čtvrtletím roku 2011 do 2. čtvrtletí roku 2014 včetně, jež žalovaná předkládá Ministerstvu dopravy,

odboru veřejné dopravy;

a dále vzhledem k tomu, že společnost České dráhy, a.s. je povinna v souladu s příslušnými právními normami vést oddělené účetnictví pro komerční dopravu a dopravu v závazku veřejné služby

C)

- účetnictví komerčního segmentu společnosti České dráhy, a.s. včetně klíčování dle jednotlivých linek a typu vlaku, neboť komerční segment společnosti České dráhy, a.s. v rozhodném období dle nadepsaného řízení byl tvořen téměř výlučně spoji operujícími na relevantním trhu;

a dále

D)

- seznam spojů provozovaný společností České dráhy, a.s. na komerční riziko za období let 2010 až 2014,

- zápisy z jednání představenstva společnosti České dráhy, a.s. za období září až říjen 2011;

II. dokumenty pod kontrolou ministerstva dopravy České republiky

- statistické výkazy dle typu vlaků pro komerční dopravu, které dostávají od společnosti České dráhy, a.s.,

- statistická data za období let 2010 až 2014 týkající se dopravy provozované společností České dráhy, a.s. na spojích mezi Prahou a Moravskoslezským krajem a Prahou a Olomouckým krajem.

2. Soud prvního stupně usnesením ze dne 14. 3. 2018, č. j. 32 Cm 23/2015-462, uložil žalované, aby ve lhůtě 4 týdnů od právní moci tohoto usnesení zpřístupnila formou založení do spisu 32 Cm 23/2015 (v listinné nebo elektronické podobě) tyto dokumenty:

a) položkové výkazy vlakového spoje SC Pendolino na trase Praha - Ostrava za období od 26. 9. 2011 do 30. 4. 2014, ve zbytku návrh zamítl;

b) položkové výkazy pro komerční linku Ex1 (úsek Praha - Ostrava) společnosti České dráhy, a.s. za období od 26. 9. 2011 do 30. 4. 2014, ve zbytku návrh zamítl;

c) položkové výkazy objednávaných linek Ex1 (úsek Ostrava - státní hranice) a Ex2 společnosti České dráhy, a.s. za období od 26. 9. 2011 do 30. 4. 2014, ve zbytku návrh zamítl;

d) výkazy pod bodem a), b), c) předloží ve formátu analogickém výkazu nákladů a výnosů z přepravní činnosti ve veřejné drážní osobní dopravě dle vyhlášky č. [241/2005](#) Sb., nebo poskytne účetní data na úrovni účetních tříd v segmentu komerční dopravy klíčované podle spojů SC, Ex1 komerční, Ex1 v závazku veřejné služby, Ex2 v závazku veřejné služby;

e) čtvrtletní výkazy o veřejné drážní osobní dopravě za období počínaje 3. čtvrtletím roku 2011 do 2. čtvrtletí roku 2014 včetně těch, které společnost České dráhy, a.s. předkládá Ministerstvu dopravy České republiky, odboru veřejné správy;

f) seznam spojů provozovaných společnostmi České dráhy, a.s. na komerční riziko za období od 26. 9. 2011 do 30. 4. 2014, ve zbytku návrh zamítl (výrok I.).

Dále soud prvního stupně zamítl návrh žalobkyně na zpřístupnění účetnictví komerčního segmentu žalované včetně klíčování dle jednotlivých linek a typu vlaku (výrok II.), zamítl návrh žalobkyně na zpřístupnění zápisů z jednání představenstva žalované za období září až říjen 2011 (výrok III.), uložil České republice - Ministerstvu dopravy, aby ve lhůtě 4 týdnů od právní moci usnesení zpřístupnila formou založení do spisu 32 Cm 23/2015 (v listinné nebo elektronické podobě) tyto dokumenty:

a) statistické výkazy podle typu vlaků určených pro komerční dopravu, které Ministerstvo dopravy České republiky obdrželo od společnosti České dráhy, a.s. za období roku 2010 až 2014, týkající se osobní železniční přepravy na lince Praha - Ostrava a zpět;

b) statistická data za období roku 2010 až 2014 týkající se dopravy provozované společností České dráhy, a.s. na spojích mezi Prahou a Moravskoslezským krajem a mezi Prahou a Olomouckým krajem (výrok IV.).

Dále zamítl návrh žalované, aby soud uložil žalobkyni doplatek jistoty ve výši 9.900.000 Kč (výrok V.) a učinil opatření k ochraně obchodního tajemství dotčených subjektů (výrok VI.).

3. Soud prvního stupně v odůvodnění odkázal na vyjádření Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (dále též „ÚOHS“ či „Úřad“) ze dne 21. 11. 2017, který soudu prvního stupně sdělil, že dne 25. 1. 2012 z moci úřední dle § 46 zák. č. [500/2004](#) Sb., správní řád, zahájil správní řízení sp. zn. S040/2012/DP ve věci možného porušení § 11 odst. 1 zák. č. [143/2001](#) Sb., o ochraně hospodářské soutěže (dále též jen „ZOHS“), s účastníkem řízení České dráhy, a.s. K samotnému zpřístupnění navrhovaných dokumentu ÚOHS uvedl, že dle § 21ca odst. 2 ZOHS podklady a informace, které byly vypracovány a předloženy pro účely probíhajícího správního řízení ve věci ochrany hospodářské soutěže nebo výkonu dozoru Úřadu podle § 20 odst. 1 ZOHS, jakož i podklady a informace vypracované Úřadem pro tyto účely, je možno zpřístupnit orgánům veřejné moci až po ukončení šetření nebo právní moci rozhodnutí Úřadu o ukončení správního řízení. Navrhované dokumenty, kterými Úřad v rámci správního řízení sp. zn. S040/2012/DP disponuje (zejména pak pod bodem A. odrážka první a druhá), by neměly být zpřístupněny, a to do doby pravomocného ukončení předmětného správního řízení ve věci samé. Rovněž další žalobkyní navrhované dokumenty spadají do kategorie listin tvořících ucelený soubor dokumentů a zpřístupněním by mohlo dojít ke snížení účinnosti politiky stíhání porušení soutěžního práva. Proto navrhl, aby soud v souladu s § 16 odst. 1 písm. a) a b) a § 16 odst. 3 zákona o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže (v případě navrhovaných dokumentů pod bodem A., bodem B., bodem D. odrážkou druhou, částečně pod první

odrážkou části druhé a pod druhou odrážkou části druhé) a v souladu s § 15 odst. 4 tohoto zákona (pod bodem C., bodem D. odrážkou první a pod první odrážkou části druhé) nezpřístupňoval žalobkyní navrhované dokumenty do doby nabytí právní moci rozhodnutí Úřadu o ukončení správního řízení, a to s odkazem na obavu, že by zpřístupněním těchto dokumentů mohlo dojít k odhalení strategie vedení správního řízení.

4. Soud prvního stupně měl za to, že důvody pro uložení shora uvedené povinnosti jsou v části dány. Své rozhodnutí odůvodnil tím, že žalobkyně s určitostí odpovídající dostupným skutečnostem (především znaleckými posudky znaleckého ústavu RSM TACOMA a.s.) osvědčila (nikoli prokázala) věrohodnost svého práva na náhradu škody způsobenou omezováním hospodářské soutěže, což je podpořeno i tím, že Evropská komise zahájila proti Českým drahám, a.s. antimonopolní řízení. Dle názoru soudu prvního stupně je namístě, aby bylo návrhu žalobkyně vyhověno a důkazy (uvedené ve výroku I. usnesení) tak mohly být v dalším řízení provedeny. Soud měl za to, že toto opatření je v souladu se zásadou přiměřenosti tak, jak to má na mysli Evropská komise, z tohoto důvodu též omezil zpřístupnění požadovaných dokumentů pouze na žalované období, tedy od 26. 9. 2011 do 30. 4. 2014. K tomu soud prvního stupně doplnil, že ve výroku VI. k ochraně obchodního tajemství dotčených subjektů učinil přiměřená opatření. Soud pro úplnost konstatoval, že vzhledem k tomu, že řízení o zpřístupnění důkazních prostředků není řízením ve věci samé a soud vychází pouze z toho, co žalobkyně ve vztahu ke svému návrhu (jednostranně) osvědčila, toto rozhodnutí žádným způsobem nepředjímá rozhodnutí ve věci samé.

5. Usnesením ze dne 19. 12. 2018, č. j. 32 Cm 23/2015-519, soud prvního stupně rozhodl, že řízení se přerušuje do skončení antimonopolního řízení zahájeného proti Českým drahám, a.s. dne 10. 11. 2016 Generálním ředitelstvím pro hospodářskou soutěž - Evropskou komisí pod číslem AT.40156 - Czech Rail.

6. K odvolání žalobkyně a žalované odvolací soudu dovoláním napadeným usnesením potvrdil usnesení soudu prvního stupně ve výrocih I. až IV. K zajištění ochrany zpřístupněných důkazních prostředků přijal opatření spočívající v tom, že tyto budou uloženy v soudní úschově a budou zpřístupněny pouze účastníkům, jejich zástupcům a znalcům, a to vždy v každém jednotlivém případě na základě písemně odůvodněné žádosti po předchozím souhlasu soudce, který dle rozvrhu práce věc projednává. Osobám, kterým budou tyto důkazní prostředky zpřístupněny, nebude umožněno z nich činit kopie.

7. Odvolací soud takto o věci rozhodl poté, co Nejvyšší soud usnesením ze dne 25. 6. 2019, č. j. 23 Cdo 833/2019-558, rozhodl tak, že usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 18. 10. 2018, č. j. 3 Cmo 79/2018-509, se v části výroku, v níž odvolací soud změnil usnesení soudu prvního stupně ve vyhovující části výroků I. a IV. tak, že tam uložená povinnost se žalované a České republice - Ministerstvu dopravy, neukládá, v části výroku, kterou odvolací soud potvrdil usnesení soudu prvního stupně ve výrocih II. a III., a v části výroku, kterou odvolací soud potvrdil usnesení soudu prvního stupně v zamítavé části výroku I., zrušuje a věc se v tomto rozsahu vrací tomuto soudu k dalšímu řízení. Nejvyšší soud následně usnesením ze dne 29. 1. 2020, sp. zn. 23 Cdo 833/2019, rozhodl, že usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. 6. 2019, č. j. 23 Cdo 833/2019-558, se doplňuje tak, že usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 18. 10. 2018, č. j. 3 Cmo 79/2018-509, se současně zrušuje v části výroku, v níž odvolací soud potvrdil usnesení soudu prvního stupně ve výroku V., a v části výroku, kterou odvolací soud zrušil usnesení soudu prvního stupně ve výroku VI., a i v tomto rozsahu se věc vrací Vrchnímu soudu v Praze k dalšímu řízení.

8. V dovoláním napadeném usnesení se odvolací soud ztotožnil s argumentací soudu prvního stupně, podle které návrh na zpřístupnění důkazních prostředků je opodstatněn speciálním ustanovením použitelným v souvislosti s řízením o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže v rámci občanského soudního řízení. Při právním posouzení vyšel z § 10 zákona o náhradě škody v oblasti

hospodářské soutěže s tím, že základní podmínkou pro přiznání nároku je osvědčení závadného jednání soutěžitele, existence nebo dostupnost požadovaných dokumentů a osvědčení nezbytnosti a přiměřenosti přijetí požadovaného opatření. I podle bodu 16 preambule směrnice, ze které shora uvedené ustanovení zákona vychází, lze dovodit, že zpřístupnění důkazů má být pod přísnou kontrolou, zejména pokud jde o nezbytnost a přiměřenost opatření ke zpřístupnění důkazů.

9. Odvolací soud dále uvedl, že se žalobkyni v dosavadním průběhu řízení podařilo osvědčit své právo na náhradu škody (avšak pouze v období 26. 9. 2011 až 30. 4. 2014). Samo zkoumání a hodnocení obsahu jiných důkazů předkládaných žalovanou je však vyhrazeno až řízení ve věci samé. Dle odvolacího soudu lze argumentaci žalované, že požadované důkazy byly zpracovány pouze pro účely řízení před orgánem hospodářské soutěže, posoudit až po jejich předložení soudu. V případě zjištění shody lze zajistit jejich dodatečnou ochranu, a tedy další znepřístupnění do doby ukončení řízení před orgánem ochrany hospodářské soutěže podle § 2 odst. 2 písm. c) zákona o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže. Samotné tvrzení o jejich shodě nemůže dle odvolacího soudu znemožnit jejich předložení.

10. Pro úplnost odvolací soud upozornil, že pokud budou tyto důkazy soudu předloženy žalovanou, je její povinností též dotvrdit a doložit, že se jedná o dokumenty shodné s těmi, které byly předloženy výslovně pro účely správního řízení nebo výkonu dozoru orgánem ochrany hospodářské soutěže, nebo se jedná podklady a informace za takovým účelem vypracované tímto orgánem, či prohlášení, která byla vzata zpět ve smyslu § 2 odst. 2 písm. c) zákona o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže. Pokud tak učiní, bude na soudu prvního stupně k těmto dokumentům dále nepřihlížet a neumožnit jejich zpřístupnění do ukončení správního řízení.

11. K argumentaci žalované, ve které namítala neexistenci některých dokumentů, odvolací soud uvedl, že v této fázi řízení (kde se skutečnosti pouze osvědčují) nelze zkoumat, zda požadované dokumenty reálně existují, či nikoliv. Případnou neexistenci těchto dokladů, přesněji řečeno existenci jiné struktury požadovaných dokladů (jak tvrdí žalovaná), bude muset žalovaná doložit při případném řízení vykonávacím, pokud bude vůči ní vedeno.

II. Dovolání a vyjádření k němu

12. Usnesení odvolacího soudu v rozsahu, v němž byly potvrzeny výroky I. a IV. usnesení soudu prvního stupně, napadla žalovaná (dále též „dovolatelka“) dovoláním, jehož přípustnost dovozuje z § 237 zákona č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád (dále jen „o. s. ř.“). Dovolacímu soudu předkládá k posouzení otázky, zda:

a. Může soud v době, kdy je řízení přerušeno, vydávat rozhodnutí, tj. v této věci konkrétně rozhodnutí o zpřístupnění důkazních prostředků.

b. Může soud postupovat tak, že uloží žalované povinnost zpřístupnit důvěrné informace podle § 2 odst. 2 písm. c) zákona o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže před ukončením správního řízení s tím, že až teprve soud prvního stupně následně po zpřístupnění dokumentů žalovaným posoudí, jestli se skutečně jedná o informace podle § 2 odst. 2 písm. c) zákona o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže, a případně je neposkytne navrhovateli.

c. Je soud povinen vypořádat se při rozhodování o návrhu na zpřístupnění dokumentů podaném podle zákona o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže s odůvodněnou námitkou, že požadované dokumenty neexistují.

d. Má soud při hodnocení toho, zda žalobkyně osvědčila věrohodnost svého práva na náhradu škody způsobené omezováním hospodářské soutěže, přihlížet k vyjádřením žalované a jí předkládaným důkazům.

e. Je splněna podmínka nezbytnosti podle § 10 odst. 1 zákona o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže za situace, kdy je od žalované vyžadováno, aby zpřístupnila dokumenty, které nemohou mít z praktického hlediska téměř žádnou přidanou hodnotu k uplatnění domnělého práva žalobkyně na náhradu škody.

f. Je v souladu s požadavkem § 10 odst. 1 zákona o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže na přiměřenost, pokud soud uloží žalované povinnost zpřístupnit dokumenty za situace, kdy žalobkyně nepředložila soudu žádné konkrétní důkazy ke skutečnostem, které se týkají jí samotné.

13. V souvislosti s předloženými právními otázkami dovolatelka uplatňuje dovolací důvod nesprávného právního posouzení věci (§ 241a odst. 1 o. s. ř), kdy odvolacímu soudu vytýká, že:

a) Napadené usnesení nemělo být odvolacím soudem vůbec vydáno, jelikož soud prvního stupně usnesením ze dne 19. 12. 2018, č. j. 32 Cm 23/2015-519, řízení přerušil. Dovolatelka v této souvislosti odkazuje na závěry obsažené v rozhodovací praxi dovolacího soudu a dovozuje, že o návrhu na zpřístupnění dokumentů je rozhodováno v rámci řízení o žalobě na náhradu škody a není žádným samostatným, odděleným řízením.

b) Soud nemohl nařídít zpřístupnění některých dokumentů, jelikož žalovaná tvrdila a doložila, že tyto dokumenty byly předloženy pro účely správního řízení před ÚOHS (a před Komisí). Dovolatelka odkazuje na § 15 odst. 4 zákona o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže s tím, že soud je povinen zkoumat již při rozhodování o návrhu na zpřístupnění dokumentů, zda navrhované dokumenty jsou důvěrnými dokumenty dle zákona o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže. V případě, že tomu tak je a správní řízení dosud probíhá, soud nemůže návrhu na zpřístupnění dokumentů vyhovět. Dle dovolatelky výklad, z něhož vyšel odvolací soud, zcela odnímá dovolatelce opravný prostředek proti zpřístupnění dokumentů. Namítá také, že soud zároveň podle zákona vůbec nerozhoduje o zpřístupnění dokumentů do spisu, ale o zpřístupnění dokumentů navrhovateli. Soud nemohl nařídít zpřístupnění některých dokumentů, jelikož žalovaná tvrdila a doložila, že tyto dokumenty byly předloženy pro účely správního řízení před ÚOHS a Evropskou komisí. Dle dovolatelky je takový postup v rozporu s § 15 odst. 4 zákona o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže.

c) Odvolací soud se měl také zabývat otázkou (ne)existence požadovaných dokumentů. Dle dovolatelky musí být neexistence požadovaných dokumentů důvodem pro zamítnutí návrhu na zpřístupnění dokumentů. Odvolacímu soudu vytýká, že v rozporu se zákonem se soud odmítl věcně zabývat námitkou neexistence zpřístupňovaných dokumentů.

d) Soud měl přihlížet k tvrzením a důkazům žalované vztahujícím se k otázce, zda žalobkyně osvědčila věrohodnost svého domnělého práva na náhradu škody. Dovolatelka namítá, že podrobně odůvodnila, proč žalobkyně neosvědčila věrohodnost svého domnělého práva na náhradu škody.

e) Soud se nezabýval otázkou nezbytnosti zpřístupnění dokumentů k uplatnění práva žalobkyně na náhradu škody ve smyslu § 10 odst. 1 a § 18 odst. 1 zákona o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže. Dovolatelka namítá, že nemůže být nezbytné, aby žalovaná zpřístupnila dotyčné dokumenty žalobkyni, když prvostupňový soud de facto čeká na to, jak Evropská komise vyhodnotí nesrovnatelně rozsáhlejší důkazy, které si opatřila v jí vedeném správním řízení.

f) Odvolací soud v napadeném usnesení nesprávně řešil otázku přiměřenosti ve smyslu § 10 odst. 1 a

§ 18 odst. 1 zákona o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže. Dovolatelka namítá, že zpřístupnění dokumentů není přiměřené, neboť žalobkyně soudu nepředložila žádné konkrétní důkazy ke skutečnostem, které se týkají jí samotné (a zároveň by mohlo zpřístupnění dokumentů představovat zakázanou protisoutěžní dohodu v podobě výměny obchodně významných informací mezi přímými konkurenty).

14. Dovolatelka také namítá vady řízení před odvolacím soudem, kdy tvrdí, že napadené usnesení není přezkoumatelné, protože z něj plyne, že řízení zatím není přerušeno, což zjevně odporuje skutečnosti, a také proto, že se odvolací soud zcela odmítl zabývat argumenty uplatněnými v odvolání dovolatelky. Dovolatelka také sporuje závěry ohledně koncentrace řízení vyslovené v usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. 6. 2019, sp. zn. 23 Cdo 833/2019.

15. Žalovaná navrhl, aby odvolací soud zrušil rozhodnutí odvolacího soudu v napadeném rozsahu a věc vrátil odvolacímu soudu v tomto rozsahu k dalšímu řízení.

16. Žalobkyně se k dovolání žalované vyjádřila v tom smyslu, že na řízení o zpřístupnění dokumentů je nutné nahlížet jako na separátní řízení existující nezávisle na řízení o náhradě škody. Přerušení řízení o náhradě škody proto dle názoru žalobkyně nebrání tomu, aby bylo rozhodnuto o zpřístupnění důkazů či o opravných prostředcích proti rozhodnutí o tomto návrhu. Žalobkyně namítá, že žalovaná svá tvrzení, že část předmětných dokumentů byla údajně předložena výslovně pro účely správního řízení, vůbec neprokázala a jde o dokumenty, s nimiž je žalovaná povinna ex lege disponovat a dané položkové výkazy vést. Žalobkyně se ztotožňuje s právním hodnocením odvolacího soudu v rámci posouzení otázky osvědčení práva žalobkyně. Žalobkyně sporuje dovolatelkou tvrzenou nepřiměřenost poskytnutých dokumentů, jakož i existenci tvrzených vad řízení, a navrhuje, aby odvolací soud dovolání zamítl.

III. Přípustnost dovolání

17. Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 10a o. s. ř.) po zjištění, že dovolání bylo podáno řádně a včas, osobou k tomu oprávněnou a řádně zastoupenou podle § 241 odst. 1 o. s. ř., se zabýval přípustností dovolání.

18. Podle ustanovení § 237 o. s. ř. není-li stanoveno jinak, je dovolání přípustné proti každému rozhodnutí odvolacího soudu, kterým se odvolací řízení končí, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe odvolacího soudu nebo která v rozhodování odvolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak.

19. Dovolací soud je při přezkoumání rozhodnutí odvolacího soudu vázán uplatněným dovolacím důvodem (srov. § 242 odst. 3 větu první o. s. ř.); vyplývá z toho mimo jiné, že při zkoumání, zda napadené rozhodnutí odvolacího soudu závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe odvolacího soudu nebo která v rozhodování odvolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo která již dovolacím soudem vyřešena byla, ale má být posouzena jinak, a zda je tedy dovolání podle ustanovení § 237 o. s. ř. přípustné, může posuzovat jen takové právní otázky, které dovolatel v dovolání označil.

20. Přípustnost dovolání podle ustanovení § 237 o. s. ř. není založena již tím, že dovolatel tvrdí, že jsou splněna kritéria přípustnosti dovolání obsažená v tomto ustanovení. Přípustnost dovolání

nastává tehdy, jestliže dovolací soud, který jediný je oprávněn tuto přípustnost zkoumat (srov. § 239 o. s. ř.), dospěje k závěru, že kritéria přípustnosti dovolání uvedená v ustanovení § 237 o. s. ř. skutečně splněna jsou.

21. Protože dovolání může být podle ustanovení § 237 o. s. ř. přípustné jen tehdy, jde-li o řešení právních otázek, je dovolatel oprávněn napadnout rozhodnutí odvolacího soudu pouze z důvodu, že rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci (§ 241a odst. 1 o. s. ř.).

22. Přípustnost dovolání žalované nezakládají jí formulované otázky, kterými zpochybňuje závěr odvolacího soudu, že žalobkyně pro potřeby rozhodnutí o návrhu na zpřístupnění důkazního prostředku osvědčila věrohodnost jí uplatněného práva na náhradu škody, neboť tím žalovaná ve skutečnosti zpochybňuje skutková zjištění soudů o skutečnostech rozhodujících pro žalobkyniní uplatněný nárok ve věci samé, jež však dovolacímu přezkumu nepodléhají (srov. § 241a odst. 1 o. s. ř.).

23. Dovolací soud přitom ve svém rozhodování ustáleně dovozuje, že přípustnost dovolání nemůže založit řešení právní otázky vycházející z vlastního skutkového tvrzení dovolatele, neboť tím dovolatel ve skutečnosti nezpochybňuje právní posouzení věci odvolacím soudem, nýbrž skutková zjištění, která byla pro právní posouzení věci odvolacím soudem rozhodující (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. 3. 2017, sp. zn. 23 Cdo 1214/2017).

24. Pro úplnost pak lze dodat, že dovolací soud ve svém rozhodování dospěl při výkladu požadavku na osvědčení rozhodujících skutečností v civilním soudním řízení k závěru, že na rozdíl od prokázání rozhodujících skutečností, které musí být provedeny důkazy postaveny najisto, je v případě osvědčení rozhodujících skutečností postačující, jeví-li se tyto skutečnosti z předložených listin nebo jiných důkazů alespoň jako pravděpodobné, resp. musí být z nich zřejmé, že uplatněný nárok ve věci samé není očividně vyloučen (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 10. 2007, sp. zn. 21 Cdo 3161/2006, uveřejněné pod číslem 58/2008 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, usnesení Nejvyššího soudu ze dne 14. 7. 2010, sp. zn. 21 Cdo 1520/2009, uveřejněné pod číslem 67/2011 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, popř. též usnesení Ústavního soudu ze dne 30. 4. 2008, sp. zn. III. ÚS 1870/07, nebo ze dne 7. 2. 2006, sp. zn. IV. ÚS 637/05).

25. Obdobně pak dovolání žalované nečiní přípustným její otázka, zda je soud povinen vypořádat se při rozhodování o návrhu na zpřístupnění dokumentů podaném podle zákona o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže s odůvodněnou námitkou, že požadované dokumenty neexistují, neboť i v takto formulované otázce vychází žalovaná z vlastního skutkového tvrzení o tom, že tyto dokumenty neexistují, aniž by však odvolací soud takové skutkové zjištění učinil. Vzhledem k tomu, že skutková zjištění odvolacího soudu nepodléhají dovolacímu přezkumu (srov. § 241a odst. 1 o. s. ř.), může dovolací soud při řešení předložených právních otázek vycházet výhradně ze skutkových zjištění odvolacího soudu, a nikoli z těch závěrů, které v dovolání na podporu svých právních argumentů (případně) nejprve zformuluje sám dovolatel (srov. např. důvody rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 27. 10. 2004, sp. zn. 29 Odo 268/2003, uveřejněného pod číslem 19/2006 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, či usnesení Nejvyššího soudu ze dne 22. 6. 2006, sp. zn. 29 Odo 1203/2004).

26. Dovolání je však přípustné pro řešení žalovanou formulovaných otázek směřujících k posouzení důsledků existence důvěrných informací podle § 2 odst. 2 písm. c) zákona o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže pro zpřístupňování důkazních prostředků a rovněž k výkladu podmínky nezbytnosti a přiměřenosti zpřístupnění důkazních prostředků pro uplatnění práva navrhovatele na náhradu škody.

IV. Důvodnost dovolání a právní úvahy dovolacího soudu

27. Právní posouzení věci je činnost soudu spočívající v podřazení zjištěného skutkového stavu pod hypotézu (skutkovou podstatu) vyhledané právní normy, jež vede k učinění závěru, zda a komu soud právo či povinnost přizná, či nikoliv.

28. Nesprávným právním posouzením věci je obecně omyl soudu při aplikaci práva na zjištěný skutkový stav (skutková zjištění), tj. jestliže věc posoudil podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

29. Dovolání není důvodné.

Rozhodná právní úprava - vnitrostátní právo

30. Dle § 2 odst. 2 zákona o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže jsou důvěrnou informací chráněnou povinností mlčenlivosti a) prohlášení dobrovolně předložené soutěžitelem nebo fyzickou osobou orgánu ochrany hospodářské soutěže nebo záznam takového prohlášení, popisující poznatky soutěžitele nebo fyzické osoby ohledně kartelu a jejich úlohy v něm, vyhotovené výslovně za účelem upuštění od uložení pokuty nebo snížení pokuty v rámci programu shovívavosti; toto prohlášení nezahrnuje informace existující bez ohledu na řízení orgánu ochrany hospodářské soutěže, ať již je taková informace součástí spisu, nebo nikoliv, b) prohlášení dobrovolně předložené soutěžitelem orgánu ochrany hospodářské soutěže, v němž soutěžitel přiznává nebo potvrzuje svou účast na omezování hospodářské soutěže a svou odpovědnost za omezování hospodářské soutěže nebo uvádí, že svou účast a odpovědnost nezpochybňuje, vyhotovené výslovně za tím účelem, aby mohl orgán ochrany hospodářské soutěže provést příslušná řízení, c) podklady a informace, které byly předloženy výslovně pro účely správního řízení nebo výkonu dozoru orgánem ochrany hospodářské soutěže, podklady a informace za takovým účelem vypracované tímto orgánem a prohlášení podle písmene b), která byla vzata zpět.

31. Dle § 10 odst. 1 zákona o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže před zahájením řízení o náhradě škody způsobené omezováním hospodářské soutěže předseda senátu na návrh navrhovatele, který s určitostí odpovídající dostupným skutečnostem osvědčí věrohodnost svého práva na náhradu škody způsobené omezováním hospodářské soutěže, uloží, je-li to nezbytné a přiměřené k uplatnění práva navrhovatele na náhradu škody, usnesením povinnost tomu, kdo a) má pod svou kontrolou písemnosti nebo jiné prostředky, kterými lze zjistit stav věci, vymezené jednotlivě nebo souborně jejich společnými vlastnostmi požadované v návrhu (dále jen „dokumenty“), aby je zpřístupnil navrhovateli, nebo b) měl pod svou kontrolou dokumenty, aby navrhovateli sdělil, kde se podle jeho poznatků dokumenty nacházejí. Má se za to, že osoba měla dokumenty pod svou kontrolou také tehdy, pokud měla právo pořídit si výpis, opis nebo kopii dokumentů nebo měla právo se s obsahem dokumentů seznámit jinak (odstavec 2). Návrh na zpřístupnění dokumentů nebo sdělení, kde se nacházejí, podle odstavce 1 (dále jen „návrh na zpřístupnění dokumentů“) musí kromě náležitostí podle § 42 odst. 4 a § 79 odst. 1 občanského soudního řádu obsahovat co nejpřesnější označení dokumentů, jak to odpovídá dostupným skutečnostem (odstavec 3). Soud o návrhu na zpřístupnění dokumentů vyrozumí orgán ochrany hospodářské soutěže, který by byl příslušný k šetření omezování hospodářské soutěže, a poskytne mu lhůtu k podání vyjádření k návrhu (odstavec 4).

32. Dle § 15 odst. 1 zákona o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže nelze zpřístupnit důvěrné informace podle § 2 odst. 2 písm. a) nebo b). Navrhovatel může kdykoli za řízení v odůvodněných případech požadovat, aby byly soudu dokumenty předloženy za účelem ověření, že obsahují tyto informace. Nepodá-li navrhovatel žádost a má-li předseda senátu za to, že dokumenty mohou obsahovat důvěrné informace podle § 2 odst. 2 písm. a) nebo b), vyzve předseda senátu navrhovatele k podání žádosti v určené lhůtě. Neprovede-li předseda senátu k žádosti navrhovatele ověření podle odstavce 1, vypořádá se s důvody svého postupu v odůvodnění rozhodnutí o návrhu na zpřístupnění

dokumentů (odstavec 2). Provede-li předseda senátu k žádosti navrhovatele ověření podle odstavce 1, vyhotoví o průběhu ověření protokol obsahující rovněž závěr ověření. Při nahlížení do spisu nelze nahlížet do protokolu o ověření. Ověření se provede mimo jednání bez přítomnosti účastníků. O součinnost při ověřování může soud požádat pouze příslušný orgán ochrany hospodářské soutěže. Dokumenty se po ověření vrátí tomu, kdo je předložil (odstavec 3). Uložit povinnost zpřístupnit důvěrné informace podle § 2 odst. 2 písm. c) lze nejdříve po právní moci rozhodnutí orgánu ochrany hospodářské soutěže o ukončení správního řízení (odstavec 4). Orgánu ochrany hospodářské soutěže lze uložit povinnost zpřístupnit dokumenty, které jsou obsaženy v jeho spisu, jen pokud je nelze opatřit jinak (odstavec 5).

33. Dle § 16 odst. 1 zákona o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže je-li navrhováno zpřístupnění dokumentů, které jsou také obsaženy ve spisu orgánu ochrany hospodářské soutěže, předseda senátu dále zohlední, zda by zpřístupnění nebylo v rozporu s požadavkem na účinné veřejnoprávní prosazování právních předpisů o hospodářské soutěži, pokud a) jde o dokumenty obsahující důvěrné informace podle § 2 odst. 2 písm. c), b) o to žádá orgán ochrany hospodářské soutěže ve svém vyjádření k přiměřenosti návrhu na zpřístupnění dokumentů, nebo c) by měl orgánu ochrany hospodářské soutěže uložit povinnost zpřístupnit dokumenty obsažené v jeho spisu. Je-li navrhováno zpřístupnění dokumentů, které jsou také obsaženy ve spisu orgánu ochrany hospodářské soutěže, předseda senátu dále zohlední, zda je návrh na zpřístupnění dokumentů určitý s ohledem na povahu, předmět a obsah požadovaných dokumentů a není jen neurčitou žádostí týkající se těchto dokumentů (odstavec 2). Dokumenty obsahující důvěrné informace podle § 2 odst. 2 písm. c) lze za podmínek podle odstavců 1 a 2 zpřístupnit až po ukončení šetření nebo právní moci rozhodnutí orgánu ochrany hospodářské soutěže o ukončení správního řízení (odstavec 3). Dokumenty obsažené ve spisu orgánu ochrany hospodářské soutěže lze za podmínek podle odstavců 1 a 2 zpřístupnit, pokud je lze opatřit jinak pouze za vynaložení úsilí, které nelze spravedlivě požadovat (odstavec 4). Předseda senátu vyzve původce dokumentu, který má být podle návrhu na zpřístupnění dokumentů zpřístupněn, aby se k němu vyjádřil (odstavec 5).

34. Dle § 18 odst. 1 zákona o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže za podmínek stanovených v tomto dílu předseda senátu uloží povinnost zpřístupnit dokumenty nebo sdělit, kde se nacházejí, také po zahájení řízení o věci samé. Za podmínek stanovených v tomto dílu předseda senátu uloží povinnost zpřístupnit dokumenty nebo sdělit, kde se nacházejí a) v řízení o návrhu na zpřístupnění dokumentů zahájeném před zahájením řízení o věci samé také na návrh toho, kdo by byl v řízení o věci samé žalovaným, a b) po zahájení řízení ve věci samé také na návrh žalovaného, osvědčí-li tato osoba s určitostí odpovídající dostupným skutečnostem, že je to třeba k jejímu úspěchu v řízení o věci samé (odstavec 2).

35. Dle § 21ca odst. 2 zák. č. [143/2001](#) Sb., o ochraně hospodářské soutěže podklady a informace, které byly vypracovány a předloženy pro účely probíhajícího správního řízení ve věci ochrany hospodářské soutěže nebo výkonu dozoru Úřadu podle § 20 odst. 1, jakož i podklady a informace vypracované Úřadem pro tyto účely, je možno zpřístupnit orgánům veřejné moci až po ukončení šetření nebo právní moci rozhodnutí Úřadu o ukončení správního řízení; to neplatí pro přezkum činnosti Úřadu ve správním soudnictví.

Související právo Evropské unie

36. Vzhledem k unijnímu původu citované vnitrostátní právní úpravy, kterou byla do tuzemského práva provedena Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/104/EU ze dne 26. 11. 2014 o určitých pravidlech upravujících žaloby o náhradu škody podle vnitrostátního práva v případě porušení právních předpisů členských států a Evropské unie o hospodářské soutěži (dále jen „Směrnice“), vyšel dovolací soud rovněž ze zásady loajality (srov. čl. 4 Smlouvy o Evropské unii),

jejímž odrazem je požadavek tzv. eurokonformního výkladu vnitrostátních právních předpisů provádějících ustanovení unijního práva (tj. výkladu v co možná největším rozsahu ve světle znění a účelu směrnice či jiného právního předpisu Unie, k jehož implementaci předpis národního práva slouží – srov. např. rozsudky Soudního dvora ze dne 10. 4. 1984, ve věci Sabine von Colson a Elisabeth Kamann proti Land Nordrhein-Westfalen, 14/83, a ze dne 13. 11. 1990, ve věci Marleasing SA proti La Comercial Internacional de Alimentacion SA, C-106/89), a zohlednil rovněž obsah souvisejících norem unijního práva.

37. Dle čl. 5 odst. 1 Směrnice členské státy zajistí, aby v řízeních týkajících se žaloby o náhradu škody v Unii na žádost žalobce, který předložil zdůvodnění obsahující přiměřeně dostupné skutečnosti a důkazy, jež dostatečně podporují věrohodnost jeho nároku na náhradu škody, měly vnitrostátní soudy možnost žalované straně nebo třetí straně nařídít, aby zpřístupnily relevantní důkazy, které mají pod svou kontrolou, a to za podmínek stanovených v této kapitole. Členské státy zajistí, aby vnitrostátní soudy mohly na žádost žalované strany nařídít zpřístupnění relevantních důkazů rovněž žalobci nebo třetí straně. Tímto odstavcem nejsou dotčena práva a povinnosti vnitrostátních soudů podle nařízení (ES) č. 1206/2001.

38. Dle čl. 5 odst. 3 Směrnice členské státy zajistí, aby vnitrostátní soudy omezily zpřístupnění důkazů na to, co je přiměřené. Při rozhodování, zda je zpřístupnění požadované určitou stranou přiměřené, uváží vnitrostátní soudy oprávněné zájmy všech stran a dotčených třetích stran.

39. Dle čl. 6 odst. 1 Směrnice členské státy zajistí, aby se pro účely řízení o žalobě o náhradu škody v případě, že vnitrostátní soudy nařizují zpřístupnění důkazů, které jsou součástí spisu vedeného u orgánu pro hospodářskou soutěž, použil kromě článku 5 i tento článek. Tímto článkem nejsou dotčena pravidla a postupy pro přístup veřejnosti k dokumentům podle nařízení (ES) č. 1049/2001 (odstavec 2). Tímto článkem nejsou dotčena pravidla a postupy v rámci unijních nebo vnitrostátních právních předpisů o ochraně vnitřních dokumentů orgánů pro hospodářskou soutěž a jejich vzájemné korespondence (odstavec 3). Při posuzování přiměřenosti zpřístupnění důkazů v souladu s čl. 5 odst. 3 vnitrostátní soudy dále zohlední: a) zda byla žádost formulována konkrétně s ohledem na povahu, předmět nebo obsah dokumentů předložených orgánu pro hospodářskou soutěž nebo obsažených ve spisu vedeném u tohoto orgánu, a nikoli jako nekonkrétní žádost týkající se dokumentů předložených tomuto orgánu; b) zda strana požadující zpřístupnění tak činí v souvislosti s řízením o žalobě o náhradu škody před vnitrostátním soudem; a c) zda je nutno, pokud jde o odstavce 5 a 10, nebo v případě žádosti orgánu pro hospodářskou soutěž podle odstavce 11, zajistit účinné veřejnoprávní prosazování právních předpisů o hospodářské soutěži (odstavec 4). Zpřístupnění níže uvedených kategorií důkazů mohou vnitrostátní soudy nařídít až poté, co orgán pro hospodářskou soutěž ukončil řízení přijetím rozhodnutí či jinak: a) informace, které vypracovala fyzická nebo právnická osoba výslovně pro řízení orgánu pro hospodářskou soutěž; b) informace, které vyhotovily a stranám zaslaly příslušné orgány pro hospodářskou soutěž během řízení před nimi vedených; a c) návrhy na narovnání, které byly vzaty zpět (odstavec 5). Členské státy zajistí, aby pro účely řízení o žalobě o náhradu škody nemohly vnitrostátní soudy určitě straně nebo třetí straně nikdy nařídít zpřístupnění těchto kategorií důkazů: a) prohlášení v rámci programu shovívavosti; a b) návrhy na narovnání (odstavec 6). Žalobce může s náležitým odůvodněním požadovat, aby měl vnitrostátní soud přístup k důkazům podle odst. 6 písm. a) nebo b), a to výhradně s cílem se ujistit, že jejich obsah odpovídá definicím uvedeným v čl. 2 bodech 16 a 18. V rámci takového posouzení mohou vnitrostátní soudy žádat o pomoc pouze příslušný orgán pro hospodářskou soutěž. Původci dotčených důkazů mají rovněž dostat příležitost, aby byli vyslechnuti. Příslušný vnitrostátní soud v žádném případě neposkytne přístup k těmto důkazům jiným stranám nebo třetím stranám (odstavec 7). Zpřístupnění důkazů obsažených ve spisu vedeném u orgánu pro hospodářskou soutěž, které nespádají do žádné z kategorií uvedených v tomto článku, může být v rámci řízení o žalobě o náhradu škody nařídáno kdykoli, aniž je tím dotčen tento článek (odstavec 9).

Předběžné otázky předložené Soudnímu dvoru EU

40. Nejvyšší soud usnesením ze dne 16. 12. 2020, č. j. 23 Cdo 616/2020-698, rozhodl o přerušení řízení na dobu do rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie o odpovědi na předběžné otázky:

1) Odpovídá výkladu čl. 5 odst. 1 [směrnice 2014/104] postup, podle něhož soud rozhodne o uložení povinnosti zpřístupnit důkazy, ačkoli je zároveň vedeno řízení ze strany Komise za účelem přijetí rozhodnutí podle kapitoly III nařízení Rady (ES) č. 1/2003 ze dne 16. 12. 2002 o provádění pravidel hospodářské soutěže stanovených v člancích 81 a 82 Smlouvy (dále též jen „nařízení č. 1/2003“), v důsledku čehož je řízení o žalobě o náhradu škody způsobené porušením právních předpisů o hospodářské soutěži soudem z tohoto důvodu přerušeno?

2) Brání výklad čl. 6 odst. 5 písm. a) a čl. 6 odst. 9 [směrnice 2014/104] takové vnitrostátní právní úpravě, která omezuje zpřístupnění všech informací, které byly předloženy v rámci řízení na žádost orgánu pro hospodářskou soutěž, a to i tehdy, jde-li o informace, které má účastník řízení povinnost vytvářet a uchovávat na základě jiných právních předpisů (či vytváří a uchovává), bez ohledu na řízení o porušení právních předpisů hospodářské soutěže?

3) Lze za ukončení řízení jinak ve smyslu čl. 6 odst. 5 [směrnice 2014/104] považovat i skutečnost, že vnitrostátní orgán pro hospodářskou soutěž přerušil řízení, jakmile bylo [Komisí] zahájeno řízení za účelem přijetí rozhodnutí podle kapitoly III [nařízení č. 1/2003]?

4) Je v souladu s čl. 5 odst. 1 ve spojení s čl. 6 odst. 5 [Směrnice 2014/104], při zohlednění účelů a cílů směrnice, takový postup vnitrostátního soudu, jímž analogicky aplikuje vnitrostátní úpravu provádějící čl. 6 odst. 7 směrnice na takové kategorie informací, jako jsou informace podle čl. 6 odst. 5 směrnice, tedy rozhodne o zpřístupnění důkazů s tím, že otázkou, zda důkazní prostředky obsahují informace, které vypracovala fyzická nebo právnická osoba výslovně pro řízení orgánu pro hospodářskou soutěž (ve smyslu čl. 6 odst. 5 směrnice), se bude zabývat až po zpřístupnění důkazů soudu?

5) Je-li odpověď na předchozí otázku kladná, je třeba vykládat čl. 5 odst. 4 [směrnice 2014/104] tak, že účinná opatření na ochranu důvěrných informací přijatá soudem mohou před konečným posouzením soudu, zda zpřístupněné důkazy či některé z nich spadají do kategorie důkazů podle čl. 6 odst. 5 písm. a) směrnice, vyloučit přístup žalobce či jiných účastníků řízení a jejich zástupců ke zpřístupněným důkazům?

41. Druhý senát Soudního dvora EU (dále též jen „SDEU“) rozhodl o předložených předběžných otázkách rozsudkem ze dne 12. 1. 2023, ve věci RegioJet a.s. proti České Dráhy, a.s., C-57/21 (dále jen „rozsudek ve věci C-57/21“). Vyslovil následující závěry:

1) Článek 5 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/104/EU ze dne 26. 11. 2014 o určitých pravidlech upravujících žaloby o náhradu škody podle vnitrostátního práva v případě porušení právních předpisů členských států a Evropské unie o hospodářské soutěži musí být vykládán v tom smyslu, že nebrání tomu, aby vnitrostátní soud nařídil zpřístupnění důkazů pro účely před ním zahájeného vnitrostátního řízení o žalobě o náhradu škody v souvislosti s jednáním porušujícím právo hospodářské soutěže, ačkoli o tomto jednání probíhá před Evropskou komisí řízení za účelem přijetí rozhodnutí podle kapitoly III nařízení Rady (ES) č. 1/2003 ze dne 16. 12. 2002 o provádění pravidel hospodářské soutěže stanovených v člancích [101] a [102 SFEU], což vedlo vnitrostátní soud k přerušení před ním zahájeného řízení. Je však na vnitrostátním soudu, aby se ujistil, že zpřístupnění důkazů, které je v této fázi řízení požadováno a musí splňovat podmínky stanovené v člancích 5 a 6 směrnice 2014/104, nepřekročí meze toho, co je nezbytné z hlediska nároku na náhradu škody, který je před ním uplatněn.

2) Článek 6 odst. 5 směrnice 2014/104 musí být vykládán v tom smyslu, že přeruší-li vnitrostátní orgán pro hospodářskou soutěž jím zahájené správní řízení z důvodu, že Evropská komise zahájila řízení podle kapitoly III nařízení č. 1/2003, nelze tuto skutečnost považovat za ukončení správního řízení tímto orgánem „přijetím rozhodnutí či jinak“ ve smyslu tohoto ustanovení.

3) Článek 5 odst. 8, čl. 6 odst. 5 písm. a) a čl. 6 odst. 9 směrnice 2014/104 musí být vykládány v tom smyslu, že brání vnitrostátní právní úpravě, která dočasně omezuje podle čl. 6 odst. 5 této směrnice nejen zpřístupnění informací výslovně „vypracovaných“ pro účely řízení orgánu pro hospodářskou soutěž, ale i zpřístupnění veškerých informací „předložených“ pro tyto účely.

4) Článek 5 odst. 1 směrnice 2014/104, ve spojení s jejím čl. 6 odst. 5 písm. a), musí být vykládán v tom smyslu, že tato ustanovení nebrání tomu, aby vnitrostátní soud za použití procesního nástroje vnitrostátního práva rozhodl o zpřístupnění důkazů a nařídil jejich uložení do soudní úschovy, s tím, že zkoumání otázky, zda tyto důkazy obsahují ve smyslu posledně uvedeného ustanovení „informace, které vypracovala fyzická nebo právnická osoba výslovně pro řízení orgánu pro hospodářskou soutěž“, odloží do doby, než bude mít k těmto důkazům přístup. Při použití takového nástroje však musí být splněny požadavky vyplývající ze zásady proporcionality, jak jsou upřesněny v čl. 5 odst. 3 a čl. 6 odst. 4 směrnice 2014/104.

5) Článek 6 odst. 5 písm. a) směrnice 2014/104 musí být vykládán v tom smyslu, že jakmile vnitrostátní soud za použití procesního nástroje vnitrostátního práva odloží zkoumání otázky, zda důkazy, jejichž zpřístupnění je požadováno, obsahují „informace, které vypracovala fyzická nebo právnická osoba výslovně pro řízení orgánu pro hospodářskou soutěž“, musí tento soud zajistit, aby žadatel nebo jiní účastníci řízení a jejich zástupci neměli k těmto důkazům přístup, a to dokud vnitrostátní soud toto zkoumání neukončí, jedná-li se o důkazy patřící na bílou listinu, nebo dokud příslušný orgán pro hospodářskou soutěž neukončil své řízení, jedná-li se o důkazy patřící na šedou listinu.

42. K rozsudku ve věci C-57/21 se dovolatelka vyjádřila v tom smyslu, že napadené rozhodnutí odvolacího soudu je nezákonné a musí být zrušeno, neboť spočívá na nesprávném právním hodnocení věci, když odvolací soud nařídil zpřístupnit plošně všechny dokumenty, které potencionálně mohly obsahovat i důkazy na šedé listině, a to postupem, který nemá oporu v českém právním řádu, čímž vyloučil i možnost Českých drah, a.s. podat proti případnému dalšímu zpřístupnění dotčených dokumentů navrhovateli opravný prostředek.

K přezkumu důvěrnosti informací dle § 2 odst. 2 písm. c) zákona o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže

43. Dovolatelka odvolacímu soudu vytýká, že nemohl nařídít zpřístupnění některých dokumentů, jelikož žalovaná tvrdila a doložila, že tyto dokumenty byly předloženy pro účely správního řízení před ÚOHS (a před Komisí). Dovolatelka odkazuje na § 15 odst. 4 zákona o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže s tím, že soud je povinen zkoumat již při rozhodování o návrhu na zpřístupnění dokumentů, zda navrhované dokumenty neobsahují důvěrné informace podle zákona o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže.

44. V této souvislosti předkládá dovolatelka k posouzení otázku, zda soud může postupovat tak, že uloží žalované povinnost zpřístupnit důvěrné informace podle § 2 odst. 2 písm. c) zákona o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže před ukončením správního řízení s tím, že až teprve následně soud prvního stupně po zpřístupnění dokumentů žalovanou posoudí, jestli se skutečně jedná o informace podle § 2 odst. 2 písm. c) zákona o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže, a případně je neposkytne navrhovateli.

45. Dovolatelka zde poukazuje na zvláštní režim pro zpřístupnění dokumentů obsahujících důvěrné informace ve smyslu § 2 odst. 2 písm. c) zákona o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže, které lze dle § 15 odst. 4 a § 16 odst. 3 zákona o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže zpřístupnit až po ukončení šetření nebo právní moci rozhodnutí orgánu ochrany hospodářské soutěže o ukončení správního řízení.

46. Ustanovení § 2 odst. 2 písm. c) zákona o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže představuje transpozici čl. 6 odst. 5 Směrnice, podle které mohou vnitrostátní soudy zpřístupnění informace nařídit až poté, co orgán pro hospodářskou soutěž ukončil řízení přijetím rozhodnutí či jinak (tzv. zpřístupnění důkazu na „šedé listině“), což platí i pro informaci, kterou vypracovala fyzická nebo právnická osoba výslovně pro řízení orgánu pro hospodářskou soutěž.

47. Z rozsudku ve věci C-57/21 přitom vyplývá, že skutečnost, že vnitrostátní orgán pro hospodářskou soutěž přerušil správní řízení, tedy nelze považovat za „jinak“ provedené ukončení správního řízení tímto orgánem, i kdyby takové přerušování bylo odůvodněno zahájením řízení Komise (bod 85). Tedy přerušil-li vnitrostátní orgán pro hospodářskou soutěž jím zahájené správní řízení z důvodu, že Komise zahájila řízení podle kapitoly III nařízení č. 1/2003, nelze tuto skutečnost považovat za ukončení správního řízení tímto orgánem „přijetím rozhodnutí či jinak“ ve smyslu tohoto ustanovení (bod 91).

48. Vzhledem k tomu, že v poměrech projednávané věci bylo zjištěno, že odvolací soud rozhodoval za stavu, kdy ÚOHS dne 14. 11. 2016 správní řízení přerušil, avšak formálně neukončil, neboť Komise zahájila řízení, které se z věcného hlediska týkalo téhož jednání jako správní řízení před ÚOHS, je nutné dále posuzovat rozsah výjimky vymezené v § 2 odst. 2 písm. c) zákona o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže, jejíhož uplatnění se dovolatelka domáhá.

49. Z hlediska posouzení rozsahu informací, které nemohou být zpřístupněny v průběhu řízení vedeného orgánem hospodářské soutěže, je třeba odkázat na závěr rozsudku ve věci C-57/21, podle kterého ze znění čl. 6 odst. 5 směrnice 2014/104, ve spojení s bodem 25 jejího odůvodnění, zcela jednoznačně vyplývá, že se dočasná ochrana podle tohoto ustanovení netýká žádné informace, která byla pro účely takového řízení předložena výslovně, spontánně či na žádost orgánu pro hospodářskou soutěž, nýbrž pouze informací zvláště vypracovaných pro účely řízení zahájeného tímto orgánem (bod 101).

50. S ohledem na uvedené dospěl odvolací soud ve smyslu shora vymezené zásady tzv. eurokonformního výkladu vnitrostátních právních předpisů provádějících ustanovení unijního práva i přes dikci § 2 odst. 2 písm. c) zákona o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže k závěru, podle kterého důvěrnou informaci chráněnou povinností mlčenlivosti podle uvedeného ustanovení, kterou lze zpřístupnit podle § 15 odst. 4 tohoto zákona nejdříve po právní moci rozhodnutí orgánu ochrany hospodářské soutěže o ukončení správního řízení (tzv. zpřístupnění důkazu na „šedé listině“), není jakákoli informace, která byla pro účely takového řízení předložena, nýbrž pouze informace za tím účelem zvláště vypracovaná.

51. Vztaženo do poměrů projednávané věci proto nelze odvolacímu soudu vytknout nesprávné právní posouzení věci, jestliže neshledal důvod pro (byť časově omezené) odepření zpřístupnění dokumentů jen z toho důvodu, že mohou obsahovat informace, které již byly předloženy orgánu hospodářské soutěže.

52. Z hlediska způsobu, jakým soud rozhodující o návrhu na zpřístupnění důkazních prostředků ověří, zda navrhovaný důkazní prostředek neobsahuje informace podle § 2 odst. 2 písm. c) zákona o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže, SDEU v rozsudku ve věci C-57/21 uvedl, že zatímco Směrnice obsahuje v čl. 6 odst. 7 mechanismus předchozího ověřování pro případ tzv. důkazů na

„černé listině“, není takový mechanismus ověřování upraven pro důkazy na „šedé listině“, na něž se vztahuje čl. 6 odst. 5 Směrnice. Důvodem je, že na rozdíl od důkazů na černé listině je ochrana pro důkazy na šedé listině jen dočasná (bod 116).

53. Zároveň však SDEU v rozsudku ve věci C-57/21 dovedl, že s ohledem na potřebu odstranit asymetrii informací a zajistit účinnost soukromoprávního prosazování práva hospodářské soutěže, kterážto potřeba byla důvodem pro přijetí Směrnice, tato směrnice vnitrostátnímu soudu v zásadě umožňuje použít na základě příslušného vnitrostátního procesního práva takovýto vnitrostátní nástroj zejména k zamezení přílišnému využívání výjimky podle čl. 6 odst. 5 této směrnice. Tento procesní nástroj může přispět k účinnému uplatňování nároků na náhradu škody v soukromoprávní sféře za současného zachování ochrany, jíž musí požívat důkazy na šedé listině, dokud orgán pro hospodářskou soutěž své řízení tak či onak neukončil (bod 123 a 124).

54. Konkrétně pak SDEU v rozsudku ve věci C-57/21 uzavřel, že čl. 5 odst. 1 ve spojení s jejím čl. 6 odst. 5 písm. a) Směrnice nebrání tomu, aby vnitrostátní soud za použití procesního nástroje vnitrostátního práva rozhodl o zpřístupnění důkazů a nařídil jejich uložení do soudní úschovy s tím, že zkoumání otázky, zda tyto důkazy obsahují informace, které vypracovala fyzická nebo právnická osoba výslovně pro řízení orgánu pro hospodářskou soutěž, odloží do doby, než bude mít k těmto důkazům přístup (bod 128).

55. Z uvedených závěrů rozsudku SDEU ve věci C-57/21 proto plyne, že omezení, jež se dotýkají zpřístupnění tzv. důkazů na černé listině [tj. podle § 2 odst. 2 písm. a) nebo b) zákona o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže], se od zpřístupnění tzv. důkazů na šedé listině [tj. ve smyslu § 2 odst. 2 písm. c) zákona o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže] neliší ani tak svým samotným účelem, nýbrž rozdíl je dán z hlediska časového, kdy omezení zpřístupnění tzv. důkazů na šedé listině je omezeno časově, a to do právní moci rozhodnutí orgánu ochrany hospodářské soutěže o ukončení správního řízení (tj. dle § 15 odst. 4 zákona o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže).

56. Jestliže tedy právní úprava výslovně připouští postup soudu při přezkumu důvodů, pro které nemají být zpřístupňovány důvěrné informace z tzv. důkazů na černé listině [tj. podle § 2 odst. 2 písm. a) nebo b) ve spojení s § 15 odst. 1 až 3 zákona o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže], lze obdobný mechanismus přezkumu důvodů omezení zpřístupnění informací připustit i v případě tzv. důkazů na „šedé listině“ [tj. ve smyslu § 2 odst. 2 písm. c) zákona o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže], jestliže je jejich zpřístupnění žádáno do nabytí právní moci rozhodnutí orgánu ochrany hospodářské soutěže o ukončení správního řízení (§ 15 odst. 4 zákona o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže). Takový postup svými důsledky odpovídá účelu omezení zpřístupnění důvěrných informací dle § 15 zákona o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže, jenž spočívá, jak dovedl SDEU, ve vyvažování mezi účinností řízení vedených orgány pro hospodářskou soutěž a účinností žalob o náhradu škody podávaných osobami, které se považují za poškozené v důsledku protisoutěžního jednání.

57. S ohledem na uvedené dospěl dovolací soud ve smyslu shora vymezené zásady tzv. eurokonformního výkladu vnitrostátních právních předpisů provádějících ustanovení unijního práva k závěru, podle kterého soud rozhodující o návrhu na zpřístupnění důkazního prostředku podle § 10 zákona o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže může za účelem ověření, zda důkazní prostředek neobsahuje důvěrné informace, které nelze podle § 2 odst. 2 písm. c) ve spojení s § 15 odst. 4 tohoto zákona zpřístupnit do právní moci rozhodnutí orgánu ochrany hospodářské soutěže o ukončení správního řízení, nařídít předložení důkazů s tím, že před zpřístupněním těchto důkazů žadateli bude soudem ověřeno, zda neobsahují důvěrné informace.

58. Vztaheno do poměrů projednávané věci dovolací soud uzavírá, že naplnění dovolacího důvodu

nesprávného právního posouzení věci nespátřuje ani v takovém postupu odvolacího soudu, který nařídil zpřístupnění důkazů s tím, že tyto budou uloženy v soudní úschově a budou zpřístupněny pouze účastníkům a jejich zástupcům a znalcům vždy v každém jednotlivém případě na základě písemně odůvodněné žádosti po předchozím souhlasu soudce, neboť takový postup umožňuje, aby před zpřístupněním důkazů žadateli bylo (mimo jiné) ověřeno, zda se mezi těmito důkazy nenachází tzv. důkazy na šedé listině ve smyslu § 2 odst. 2 písm. c) zákona o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže.

K podmínce nezbytnosti a přiměřenosti zpřístupnění důkazního prostředku

59. Bez ohledu na skutečnost, zda požadované důkazní prostředky obsahují důvěrné informace podle § 2 odst. 2 písm. c) zákona o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže, či nikoliv, je uložení povinnosti zpřístupnit tyto důkazní prostředky omezeno toliko na případy, je-li to nezbytné a přiměřené k uplatnění práva navrhovatele na náhradu škody (§ 10 odst. 1 zákona o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže).

60. Existenci podmínky nezbytnosti a přiměřenosti v projednávané věci dovolatelka sporuje tím, že dle jejího názoru jí byla uložena povinnost zpřístupnit dokumenty, které nemohou mít z praktického hlediska téměř žádnou přidanou hodnotu k uplatnění domnělého práva žalobkyně na náhradu škody a že zpřístupnění dokumentů by mohlo představovat zakázanou protisoutěžní dohodu v podobě výměny obchodně významných informací mezi přímými konkurenty.

61. V této souvislosti SDEU ve svém rozsudku ve věci C-57/21 uvedl, že požadavek na přiměřenost zpřístupnění důkazních prostředků by měl být pečlivě posouzen jednak z hlediska možného odhalení strategie orgánu pro hospodářskou soutěž týkající se šetření tím, že by bylo prozrazeno, které dokumenty jsou součástí spisu, nebo mít negativní dopad na způsob, jakým podniky spolupracují s orgány pro hospodářskou soutěž, zároveň je třeba zvláštní pozornost věnovat zabránění nespécifickému nebo příliš široce zaměřenému shromažďování informací (tzv. „lovení údajů“), které jsou pro strany daného řízení s největší pravděpodobností irelevantní (bod 73).

62. SDEU v rozsudku ve věci C-57/21 dále dovodil, že článek 6 odst. 4 písm. b) Směrnice v tomto ohledu upřesňuje, že při zkoumání přiměřenosti zpřístupnění důkazů vnitrostátní soudy rovněž zohlední, zda strana požadující zpřístupnění tak činí v souvislosti s řízením o žalobě o náhradu škody před vnitrostátním soudem (bod 74).

63. Zejména je dle rozsudku SDEU ve věci C-57/21 třeba vzít v potaz rozsah a náklady zpřístupnění důkazů, relevantnost důkazů, jejichž zpřístupnění je požadováno k doložení opodstatněnosti nároku na náhradu škody, nebo také otázku, zda byla žádost o zpřístupnění důkazů obsažených ve spisu orgánu pro hospodářskou soutěž formulována konkrétně s ohledem na povahu, předmět nebo obsah daných dokumentů (bod 126).

64. Dále SDEU v rozsudku ve věci C-57/21 připomenul bod 23 odůvodnění Směrnice, podle kterého je třeba zabránit tomu, aby bylo vyhovováno nespécifickému nebo příliš široce zaměřenému shromažďování informací, které jsou pro strany daného řízení s největší pravděpodobností irelevantní. Žádostem o obecné zpřístupnění dokumentů obsažených ve spisu vedeném u orgánu pro hospodářskou soutěž, který se týká určitého případu, nebo o obecné zpřístupnění dokumentů poskytnutých některou ze stran v rámci konkrétního řízení je tak třeba věnovat zvláštní pozornost, a tyto žádosti by tedy neměly být považovány za přiměřené (bod 127).

65. V poměrech projednávané věci nelze odvolacímu soudu vytknout, že by shora uvedené předpoklady pro posouzení podmínky nezbytnosti a přiměřenosti zpřístupnění důkazních prostředku nedodržel a že by svůj závěr o tom, na základě jaké úvahy dospěl k nezbytnosti a přiměřenosti

zpřístupnění předmětných dokumentů, neodůvodnil.

66. Odvolací soud se při posouzení důvodnosti zpřístupnění předmětných dokumentů ztotožnil s úvahou soudu prvního stupně o významu zásady rovnosti v civilním řízení i z hlediska důkazního ve smyslu principu rovnosti zbraní jako jednoho z prvků spravedlivého procesu, kdy každá ze stran sporu má mít přiměřenou možnost přednést svou věc za podmínek, které nejsou podstatně výhodnější než podmínky strany druhé. Vyšel tak z toho, že zpřístupněním důkazních prostředků mají být do rozhodnutí ve věci samé zajištěny důkazy potřebné pro žalobkyni k prokázání jejich tvrzení o porušení povinnosti žalované zneužitím postavení v hospodářské soutěži a o vzniku a výši tím způsobené škody žalobkyně prostřednictvím důkazů, které žalobkyně nemá objektivně k dispozici a které tak mohou být v řízení ve věci samé provedeny. Odvolací soud v tomto smyslu rozlišil takové navrhované důkazní prostředky, které mohou vést k prokázání skutečností rozhodujících pro posouzení důvodnosti žalobkyní uplatněného nároku, jednak z hlediska obsahového týkající se rozsahu a (cenových) podmínek provozování osobní železniční přepravy žalovanou na lince Praha - Ostrava a zpět, jednak z hlediska časového vzhledem k rozhodnému období od 26. 9. 2011 do 30. 4. 2014, přičemž zpřístupnění ostatních důkazních prostředků nad tento rámec nevyhověl. V tomto směru se tedy odvolací soud nedopustil obecného, a tudíž zásadně nepřiměřeného celkového zpřístupnění dokumentů obsažených ve spise orgánu pro ochranu hospodářské soutěže, a zároveň posoudil, zda nedochází ke zpřístupnění důkazních prostředků, jež jsou s největší pravděpodobností irelevantní pro posouzení uplatněného nároku ve věci samé, a to i vzhledem k tomu, že řízení o konkrétně specifikovaném nároku na náhradu škody již bylo žalobkyní ve věci samé zahájeno a řádně v něm pokračuje.

67. Pominout pak nelze ani význam stanoveného opatření k ochraně informací obsažených ve zpřístupněných důkazních prostředcích, jehož prostřednictvím lze podrobněji ověřit podmínku nezbytnosti a přiměřenosti předložených důkazních prostředků před jejich zpřístupněním navrhovateli, a to jak z hlediska zabránění možnému odhalení strategie orgánu pro ochranu hospodářské soutěže, tak nespecifického nebo příliš široce zaměřeného shromažďování informací (tzv. „lovení údajů“), včetně těch, které tvoří součást obchodního tajemství.

68. Nelze uzavřít, že by odvolací soud v projednávané věci nevěnoval dostatečnou pozornost posouzení podmínky nezbytnosti a přiměřenosti zpřístupněných důkazních prostředků vzhledem ke kritériím uvedeným shora v rozhodnutí SDEU. Neshledal-li současně odvolací soud, že by návrh na zpřístupnění předmětných důkazních prostředků mohl být považován za samoučelný nebo vedený s jiným záměrem než za účelem dokazování žalobkyní uplatněného a osvědčeného nároku na náhradu škody, nelze považovat rozhodnutí odvolacího soudu ani z tohoto hlediska za nesprávné.

K vadě řízení vydáním rozhodnutí v přerušném řízení

69. Vzhledem k přípustnosti dovolání přezkoumal dovolací soud podle § 242 odst. 3 věty druhé o. s. ř., zda řízení nebylo postiženo vadami uvedenými v § 229 odst. 1, § 229 odst. 2 písm. a) a b) a § 229 odst. 3 o. s. ř., jakož i jinými vadami řízení, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, a shledal, že řízení před soudy obou stupňů takovými vadami netrpí.

70. Dovolatelka v první řadě namítá, že napadené rozhodnutí odvolacího soudu nemělo být vůbec vydáno, jelikož soud prvního stupně usnesením ze dne 19. 12. 2018, č. j. 32 Cm 23/2015-519, řízení přerušil, čímž dovolatelka tvrdí existenci vady řízení, jež mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci.

71. Dovolatelka v této souvislosti odkazuje na závěry obsažené v rozhodovací praxi dovolacího soudu a dovozuje, že o návrhu na zpřístupnění dokumentů je rozhodováno v rámci řízení o žalobě na náhradu škody a není žádným samostatným, odděleným řízením.

72. V rozsudku ve věci C-57/21 SDEU vyslovil, že Směrnice nebrání automaticky tomu, aby vnitrostátní soud nařídil zpřístupnění důkazů v rámci probíhajícího řízení o žalobě o náhradu škody v souvislosti s údajným jednáním porušujícím pravidla hospodářské soutěže, zatímco je před Komisí současně vedeno řízení o tomtéž jednání a vnitrostátní soud řízení o žalobě o náhradu škody přerušil do ukončení řízení vedeného Komisí (bod 69 odůvodnění).

73. Článek 6 odst. 4 písm. b) směrnice 2014/104 v tomto ohledu upřesňuje, že při zkoumání přiměřenosti zpřístupnění důkazů vnitrostátní soudy rovněž zohlední, zda strana požadující zpřístupnění tak činí v souvislosti s řízením o žalobě o náhradu škody před vnitrostátním soudem. Z toho lze dovodit, že v rámci zkoumání přiměřenosti zpřístupnění důkazů – kteréžto zkoumání musí být provedeno pečlivě, zejména jedná-li se o důkazy obsažené ve spisu orgánu pro hospodářskou soutěž – musí vnitrostátní soud zohlednit rovněž skutečnost, že řízení o žalobě o náhradu škody bylo přerušeno (bod 74 a 75 odůvodnění rozsudku SDEU ve věci C-57/21).

74. Z § 10 odst. 1 zákona o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže je zřejmé, že zvláštní druh řízení o zpřístupnění důkazního prostředku může být veden jak samostatně, tedy nezávisle (před) zahájením řízení o náhradě škody způsobené omezováním hospodářské soutěže, a to i vzhledem ke zvláštnímu způsobu vymezení účastenství v tomto řízení (§ 11 zákona o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže).

75. Sama skutečnost, že soud rozhoduje o zpřístupnění důkazního prostředku v rámci řízení o náhradě škody způsobené omezováním hospodářské soutěže, jež je vedeno vůči stejným účastníkům, neodpírá tomuto postupu podobu zvláštního řízení, jež se kromě občanského soudního řádu řídí předpisy zákona o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže (§ 34 a § 35 zákona o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže).

76. S ohledem na závěry, které vyslovil SDEU v rozsudku ve věci C-57/21 a které jsou shora blíže popsány, ve smyslu shora vymezené zásady tzv. eurokonformního výkladu vnitrostátních právních předpisů provádějících ustanovení unijního práva, dospěl dovolací soud k závěru, že řízení o návrhu na uložení povinnosti zpřístupnit důkazní prostředek podle § 10 a násl. zákona o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže je zvláštní formou samostatného řízení (resp. samostatného opatření) sui generis, které není přímo spjato s průběhem dokazování v řízení ve věci samé o náhradu škody.

77. Proto v případě přerušení řízení ve věci samé z důvodu, že bylo Komisí zahájeno řízení podle kapitoly III nařízení č. 1/2003, se pro rozhodování o návrhu na zpřístupnění důkazního prostředku neuplatní ani omezení stanovená v § 111 odst. 1 o. s. ř. a takové přerušování řízení nebrání tomu, aby bylo rozhodnuto o uložení povinnosti zpřístupnit důkazní prostředek.

78. Lze tak uzavřít, že řízení o návrhu na uložení povinnosti zpřístupnit důkazní prostředek podle § 10 a násl. zákona o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže je zvláštní formou samostatného řízení, které není přímo spjato s průběhem dokazování v řízení ve věci samé o náhradu škody. Přerušování řízení o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže z důvodu, že bylo Evropskou komisí zahájeno antimonopolní řízení, tak nebrání tomu, aby bylo rozhodnuto o návrhu na uložení povinnosti zpřístupnit důkazní prostředek.

79. Dovolatelkou tvrzená vada řízení tudíž není dána proto, že odvolací soud o zpřístupnění důkazního prostředku rozhodoval za situace, kdy řízení o náhradě škody bylo usnesením soudu prvního stupně ze dne 19. 12. 2018, č. j. 32 Cm 23/2015-519, přerušeno.

K ostatním vadám řízení

80. Řízení netrpí ani dovolatelkou namítanou vadou spočívající v nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku odvolacího soudu pro nedostatek důvodů. Otázka, za jakých okolností je možno považovat rozhodnutí odvolacího soudu za nepřezkoumatelné, byla v rozhodování dovolacího soudu již vyřešena a rozhodovací praxe dovolacího soudu se ustálila v závěru, že měřítkem toho, zda lze v dovolacím řízení považovat rozhodnutí odvolacího za přezkoumatelné, je především zájem účastníků řízení na tom, aby mohli náležitě využít dovolání jako opravného prostředku proti tomuto rozhodnutí. I když rozhodnutí odvolacího soudu nevyhovuje všem požadavkům na jeho odůvodnění, není zpravidla nepřezkoumatelné, jestliže případné nedostatky odůvodnění nejsou podle obsahu dovolání na újmu práv účastníků řízení. Rozhodnutí odvolacího soudu je nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost nebo nedostatek důvodů tehdy, když vůči němu nemůže účastník, který s rozhodnutím nesouhlasí, náležitě formulovat důvody dovolání, a ani soud rozhodující o tomto opravném prostředku nemá náležité podmínky pro zaujetí názoru na věc. Nelze pokládat za nepřezkoumatelné takové rozhodnutí, u něhož je všem účastníkům nepochybné, jak a proč bylo rozhodnuto (srov. například rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 25. 6. 2013, sp. zn. 29 Cdo 2543/2011, uveřejněný pod číslem 100/2013 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, či usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 10. 2015, sp. zn. 22 Cdo 3814/2015).

81. Kromě toho Ústavní soud opakovaně vysvětlil, že není porušením práva na spravedlivý proces, jestliže soudy nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvracení) jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná (srov. nález Ústavního soudu ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08, a usnesení Ústavního soudu ze dne 14. 6. 2012, sp. zn. III. ÚS 3122/09).

82. Z obsahu precizně sepsaného dovolání žalované a jí formulovaných dovolacích důvodů vyplývá, že jí bylo zřejmé, na základě jakých důvodů založených na právní úpravě řízení o zpřístupnění důkazního prostředku podle zákona o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže odvolací soud rozhodl o zpřístupnění (některých) navržených důkazních prostředků, a tudíž napadené rozhodnutí vadou spočívající v jeho nepřezkoumatelnosti netrpí.

83. Existenci vady řízení neshledává dovolací soud ani z hlediska dovolatelkou namítaného porušení pravidel tzv. koncentrace řízení při rozhodnutí soudů o zpřístupnění předmětných důkazních prostředků, neboť jak uvedl dovolací soud již ve svém předchozím rozhodnutí (tj. usnesení ze dne 25. 6. 2019, č. j. 23 Cdo 833/2019-558), účinky koncentrace řízení v projednávané věci nastaly až skončením jednání dne 11. 10. 2017, tedy později, než žalobkyně učinila svůj návrh na zpřístupnění důkazních prostředků.

V. Závěr

84. Jelikož dovolací soud ze shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí odvolacího soudu je při řešení právních otázek, pro které je dovolání přípustné, správné, a dovolací soud neshledal ani vady řízení, k jejichž existenci přihlíží, dovolání podle § 243d odst. 1 písm. a) o. s. ř. zamítl.

Další články:

- [Dražba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Insolvenční řízení a náhrada škody \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Společenství vlastníků jednotek](#)
- [Společný nájem bytu manžely \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Valná hromada \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Zemědělská půda \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Smlouva o zápůjčce, insolvence](#)
- [Promlčení a ochrana spotřebitele](#)
- [Pozůstalost](#)
- [Pozůstalost](#)
- [Nezbytná cesta](#)